

Bewegers

Geen geld voor oorlog

Een interview met Jan Hellebaut van VRAK

Jack Van Dijk

De oorlog in Irak is uitgebroken en wel op woensdag 20 maart. De Verenigde Staten en Groot-Brittannië hebben Irak de oorlog verklaard. Zeggegd om massavernietigingswapens op te sporen en te vernietigen maar ook om Saddam Hoessein te elimineren. Met deze 'pre-emptive strike' lappen Bush en Blair de internationale gemeenschap, de Veiligheidsraad en daarmee de VN aan hun laars.

In de hele wereld wordt verontwaardigd gereageerd, betogingen vinden dagelijks plaats van Tokyo, Brussel, Parijs maar ook in de USA, Madrid en in London, tot in Ulan Bator toe. Het ziet er nu al naar uit dat de snelle, 'cleane' oorlog zoals het oorlogstandem, Bush en Blair het hadden voorzien, een lange en vuile oorlog gaat worden. En weer zullen het vooral burgers zijn die het keiharde gelag gaan betalen. België heeft zich op het diplomatieke toneel en in het zog van Frankrijk en Duitsland, moedig en met verve tegen de oorlog verzet.

Bij het neerschrijven van deze woorden, is er binnen de Paars-Groene regering in België een debat aan de gang over hoe, en welke daarvoor juridische mogelijkheden of onmogelijkheden zijn, Amerikaanse oorlogstransporten over Belgisch grondgebied te verbieden. De redactie van Oikos trok zijn 'vrak' aan om bij het VRAK ten rade te gaan. Actueler kan het niet om juist in deze dagen met 'bewegers' te praten die weigeren nog verder 'oorlogsbelasting' te betalen en die in hun actie ijveren voor de oprichting van een vredesfonds.

Oikos had een gesprek met Jan Hellebaut van de organisatie Actie Vredesbelasting (VRAK). Het gesprek vond plaats in de gebouwen van het Forum Voor Vredesactie in Berchem, Antwerpen, waar ook het VRAK een kantoor heeft. Wij vragen Jan zichzelf en VRAK voor te stellen.

Ik ben Jan Hellebaut, ik heb altijd al geijverd voor een vredevolle wereld. Uiteindelijk kreeg ik ook een oproep voor militaire dienst. Toen had ik twee keuzes: in het leger gaan of dat te weigeren en voor burgerdienst te kiezen. Die keuze was voor mij niet moeilijk, ik heb gekozen om burgerdienst te vervullen.. Ik kan vanuit mijn gewetensovertuiging niet meedoen, noch meewerken aan het kwetsen en/of doden van medemensen. Door het vervullen van mijn burgerdienst ben ik in contact gekomen met de Actie Vredesbelastingen. Deze organisatie groepeerd gewetensbezwaarden. Het doel van deze actie is om het gewetensbezwaar dat nu erkend is voor de militaire dienstplicht, en daarmee bedoelen wij de 'fysieke' militaire dienstplicht, om dat gewetensbezwaar uit te breiden naar het fiscale vlak. Volgens ons kan het niet dat, hoewel wij zelf de trekker niet moeten overhalen, wij wel verplicht worden om anderen te betalen omdat in onze plaats te doen wat wij in eer en geweten zelf niet kunnen en niet willen doen.

VRAK is de afkorting voor Actie Vredesbelasting (VRedesbelasting AKtie) en groepeerd dus gewetensbezwaarden die de erkenning vragen van het gewetensbezwaar tegen een militaire bestemming van hun belastinggeld. Maar tegelijkertijd vragen wij als organisatie ook de oprichting van een Vredesfonds. Wij willen het geld dat wij moeten betalen en dat naar militaire verdediging gaat, en dus het militaire apparaat in stand houdt, gaat naar echte vredesopbouw, naar civiele vredesopbouw. Wij vinden dat belangrijk omdat op deze wijze ons geweten niet meer bezwaard hoeft te worden. Wij vinden dat de mogelijkheid van dit gewetensbezwaar (inclusief de afwending van een deel van de belastingen) moet mogelijk zijn voor alle belastingplichtigen. Daar ijveren, strijden wij voor.

Dat betekent dat jullie een bepaald gedeelte van de belastingen anders willen besteed zien: niet voor het militaire apparaat maar wel voor vredesopbouw. Over welke percentage gaat het en hoe zijn jullie tot dat percentage gekomen? Of is het symbolisch?! Jullie actie bestaat er dus in om een bepaald gedeelte van de belastingen (niet af te dragen) te reserveren voor een fonds, een Vredesfonds, dat er volgens jullie moet komen.

Het is een bedrag dat wel degelijk ergens voor staat. Wij hebben uitgerekend dat 8.55 % van ons

belastinggeld naar het militaire apparaat gaat, dat betekent van elke 100 euro 8.55 euro. Dat geld willen wij steken in een Vredesfonds, zodat er met dat geld aan vredesopbouw kan gedaan worden. Wij willen daarmee werken aan de uitbouw van een alternatieve verdediging, kansen geven aan alternatieve weerbaarheid. Een dergelijk systeem wordt ook wel sociale verdediging genoemd. Wij willen ook dat over deze alternatieve verdediging vorming wordt gegeven aan ambtenaren. Maar er moet ook geïnvesteerd worden in de vorming van de bevolking in geweldloze weerbaarheid en in geweldloze conflicthantering. Het fonds (Sociale verdediging) voorziet in het opzetten, begeleiden en uitzenden van bemiddelingsteams naar conflictgebieden, waar ook ter wereld. Het Vredesfonds moet ook een studie maken over de reconversie van de wapenindustrie naar een vredesindustrie met behoud van arbeidsplaatsen. Maar, ik wil het benadrukken, wij weigeren niet om belastingen te betalen, wij willen ook niet minder belastingen betalen, wij willen alleen een bepaald deel van onze belastingen heroriënteren, een andere bestemming geven. En wel omdat wij een fundamenteel bezwaar hebben om mee te betalen (en daarmee mee te werken) aan vormen van gewelddadige conflictoplossing.

Wat was de reactie van de belastingdienst op deze gedeeltelijke weigering?

Je kunt deze actie enkel doen als je op het einde van het jaar bereid bent bij te betalen. In 1997 en in 1998 was dat voor mij het geval. Wij hadden uitgerekend hoeveel van de belastingen er naar het militaire apparaat gaat. Het deel van het geld dat volgens ons naar het militaire apparaat zou gaan, heb ik dan niet aan de belastingdienst overgemaakt, maar gestort op de geblokkeerde rekening van het Voorlopig Vredesfonds van VRAK.

Je bedoelt, je hebt in die beide jaren een naslag gehad! Je moest nog zoveel betalen aan de belastingen voor een bepaalde datum. En je hebt daarvan binnenvast een deel niet betaald (maar wel op zij gezet)!?

Dat klopt. Ik kreeg dan ook al gauw aanmaningen van de belastingdienst. Op die aanmaningen heb ik gereageerd met een aangetekende brief. In deze brief verwoordde ik mijn motivatie: ik gaf daarin aan dat ik in eer en geweten dat deel van de belastingen niet kon overmaken aan de belastingen maar dat ik dat geld reserveerde op een geblokkeerde rekening in het kader van de Actie Vredesbelastingen.

De bedoeling van dit 'voorlopig' Vredesfonds is, om in afwachting van de oprichting door de Belgische staat van een wettelijk Vredesfonds en de erkenning van het 'fiscaal' gewetensbezwaar het geld zo lang daar te parkeren..

Als er een wettelijk Vredesfonds komt dan wordt het geld van de geblokkeerde rekening over geschreven naar het Vredesfonds en krijgt de staat de beschikking over het geld.

De reactie van de belastingdienst was nogmaals aanmaningen sturen en daarna kreeg ik een deurwaarder op bezoek.

Er zijn dus meerdere 'fiscale' gewetensbezwaarden

In de jaren tachtig ten tijde van de grote anti-raketenbetogingen ging het jaarlijks om enkele honderden mensen. Vermits de meeste belastingbetalers tegenwoordig belastingen terugtrekken (omdat ze gedurende het jaar teveel betaald hebben), kan deze actie maar door een beperkt aantal mensen gedaan worden. Momenteel zitten nog een vijftal gemotiveerden de stap en gaan daarin verder tot er loon- of bankbeslag wordt gelegd. Dit gaat zonder kosten omdat er dikwijls zelfs geen deurwaarder aan te pas komt. Als de actie afgelopen is (omdat er beslag gelegd is op het achterstallige geld), stort VRAK op vraag van de actievoerder de binnengekomen som terug. Zo vermijd je dat je 2 keer je belasting betaalt. Ja, het gaat over meerdere personen, alleen ben ik nu de enige die bezig is met een rechtszaak.

De deurwaarder is al bij jou geweest maar er is geen boedelbeslag geweest?

Nee, wel een loonbeslag. Ondertussen zijn wij in beroep gegaan tegen de uitspraak van de directeur van de belastingdienst. Zo lang dit beroep lopende is zal men waarschijnlijk geen boedelbeslag leggen. Het is trouwens van 1991 geleden dat er nog boedelbeslag gelegd is bij een vredesbelastingbetaler. Men kiest eerder voor loonbeslag of beslag bij de bank.

Begin maart (10-03-03) zou er een rechtszitting was zijn bij het Hof Van Beroep (in Antwerpen) waar de pleidooien zouden gehouden worden.

Ja, dat is correct, de rechtbank van eerste aanleg waar ik me toe had gewend, had zich niet bevoegd verklaard en daarom ben ik in beroep moeten gaan.
De zitting op 10 maart is uiteindelijk niet doorgegaan omdat de advocaten van de staat op het laatste moment om uitstel hadden gevraagd (en gekregen)..

Wie is er dan wel bevoegd voor de rechter

Ja, dat vragen wij ons ook af.
Volgens onze advocaten, en dat zijn toch niet de minste (Denys, Verstraeten en Smeets) is de rechtbank van eerste aanleg wel bevoegd. Om het de rechter gemakkelijk te maken hadden we hem gevraagd een vraag aan het Arbitragehof voor te leggen, maar ook daar is hij niet op ingegaan. De rechtbank van eerste aanleg oordeelde dat het een zaak is van het parlement. Een zaak voor 'de politiek'. Wij zeggen dat het juist is omdat de politiek tekort schiet - wij vragen dit gewetensbezwaar immers al sinds 1985, en sindsdien heeft de politiek er toch nog niks (concreets) aan gedaan - dat wij naar de rechter zijn gestapt. Wij zijn dus naar de rechtbank gestapt omdat ons fiscaal gewetensbezwaar nog altijd niet erkend wordt. Wij vinden dat de politiek het kader moet scheppen waar ook plaats is voor dit uitgebreide 'gewetensbezwaar' en wij vinden dat de overheid moet overgaan tot de oprichting van een Vredesfonds..

De rechter bedoelde dus niet een 'politiek proces', een doorverwijzing naar het Assisen Hof, maar bedoelde met een 'politiek proces', dat het eigenlijk een parlementaire aangelegenheid moet zijn. Dat de politiek hierin moet beslissen?!!

Ja, dat is correct gesynthetiseerd.

*Hoe zit het met de maatschappelijke steun voor jullie actie?
Is er veel maatschappelijke steun, van mensen, van organisaties? Kun je daar iets over zeggen?*

Ja, ik kan zeggen dat die steun er wel degelijk is.
Wij hebben regelmatig infostands op wereldfeesten, bij initiatieven van politieke partijen, en wij staan zelfs op markten met onze 'stands'. De meeste mensen met wie wij daar contact gehad hebben steunen ons streven naar de erkenning van het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld en voor de oprichting van een vredesbelastingfonds.
Wij ervaren ook de steun van de pers. Op al onze persconferenties, persacties, was de pers met grote belangstelling en in ruime getale aanwezig. Zowel, radio, TV als de kranten kwamen naar onze persmomenten. .

Dan zijn er ook nog tal van organisaties die onze actie ondersteunen, het zijn er een stuk of 70, om er maar een paar te noemen: 11.11.11, Bond Beter Leefmilieu, Chiro Jeugd Vlaanderen, Jong Agalev, Vrede, VELT, werkplaats voor Theologie en Maatschappij, Sociale Raad van de vereneigde Protestantse Kerk van België, Blauwe Maandag Compagnie, e.a.

Voor een steunverklaring van deze organisaties hebben wij eigenlijk nog geen moeite moeten doen. Het betreft organisaties van verschillende pluimage, het betreft: derde wereld organisaties, sociale- en milieuorganisaties. Als we hier nog werk van zouden maken, dan denk ik dat er nog makkelijk tientallen organisaties toegevoegd kunnen worden aan de lijst en zouden we makkelijk aan een 200-tal organisaties komen in totaal.

We gaan binnenkort daar een actie rond doen.

Wettelijke initiatieven, zijn die er en is er politieke steun voor jullie actie?

Er ligt een wetsvoorstel in het parlement: 'ter erkenning van het gewetensbezwaar tegen geld voor militaire doeleinden en de oprichting van een vredesfonds'
Dit wetsvoorstel werd voor de eerste keer ingediend in 1985 en daarna werd het in elke legislatuur terug

ingediend, ofwel in de senaat ofwel in de kamer.

In 1985 werd het wetsvoorstel ingediend door Y. de Wasseige (hoofdindieners, PS), M. Van Puymbroeck (Agalev), G. Trussart (Ecolo) en J. Wijninckx (SP).

Dat wetsvoorstel werd alsmaar verder verfijnd en verbeterd. De laatste keer werd het ingediend op 19 maart 2002 door Jef Tavernier van Agalev, in de kamer van Volksvertegenwoordigers (Jef Tavernier, toenmalig fractieleider voor Agalev in de kamer, nu minister (federaal) voor Volksgezondheid, Welzijn en Consumentenzaken in de huidige paars-groene regering, ter opvolging van Magda Aelvoet, red.).

Ecolo heeft het wetsvoorstel mee ingediend, samen met parlementsleden van Spirit en de PSC..

Wat betreft de politieke steun van partijen voor deze actie en voor het wetsvoorstel, wil ik nog het volgende kwijt, ook mensen binnen de SP.a zijn voor de erkenning van dit gewetensbezwaar en ik weet dat er zijn die het wetsvoorstel ook onderschrijven, maar het wetsvoorstel mocht niet mee ingediend worden! Dirk Van der Maelen heeft altijd achter de aktie gestaan, maar sinds hij fractieleider in de kamer is en de SP.a in de meerderheid zit (in de paars-groene regering) ligt deze steun (*precies*) moeilijk en heeft hij het wetsvoorstel ook niet mee ondertekend!

Er zijn ook veel individuele parlementsleden van andere partijen die achter dit wetsvoorstel staan maar die door partijdiscipline gebonden dit wetsvoorstel niet mogen ondertekenen, niet mogen steunen..

Op het juridisch en technisch vlak zit dit wetsvoorstel honderd procent goed, enkel de politieke wil is nodig om deze wet door het parlement te krijgen.

Welke argumenten hoor je zoal van tegenstanders

Een veel gehoord argument is, dat als men dit gewetensbezwaar erkent, men de deur openzet voor andere belangengroepen, om varianten van bezwaar te maken.. En dat je dus met het gewetensbezwaar een precedent scheidt.

Daarom willen deze mensen het houden bij het gewetensbezwaar tegen de dienstplicht, die dateert overigens al van 1964. Maar dit laatste gewetensbezwaar dus niet willen uitbreiden.

Wij vinden echter dat wij nog altijd 'dienstplichtig' zijn en wel omdat wij gedwongen worden mee te betalen voor militaire uitgaven en dus ook bijdragen aan gewelddadige conflictoplossing, wat voor ons onverteerbaar is.

Ik wijs erop dat er ontzettend veel reglementen bestaan, wettelijke reglementen door het parlement goedgekeurd rond de fiscale aftrek, interessant voor de burgers en vooral voor de begoede burgers en voor bedrijven om belastingen af te wenden, belastingen af te trekken.

Hier worden allerlei fiscale trucs voor aangewend. Dit gebeurt door een 'legertje' van topjuristen, die binnen de wetten, de mazen vinden, zodat bedrijven zo min mogelijk moeten afdragen. Het draait ook rond fiscale attesten die belastingvermindering mogelijk maken. De staat loopt op deze wijze voor miljarden aan belastingen mis (belasting experts spreken over 20 % minder inkomsten)!!

Er bestaat een heel dik boek rond fiscale spitsstechnologie, hoe minder belastingen te betalen! Profijt voor een bepaalde groep belastingbetalers (toch al de grote bedrijven, de gefortuneerden) maar voor het geweten kan men ineens niks meer doen, heeft men schrik dat ook andere groepen met zulke vragen komen?!

Het gaat er bij ons helemaal niet om minder belastingen te moeten betalen maar enkel om het feit dat een bepaald percentage anders gericht moet worden.. Het geld houden we niet, steken we niet in onze zak

Angst is een slechte raadgever en als men dat volgt gaat men ook het kind met het badwater weggooien. Men vindt het een goed idee, alleen komt men er niet toe om daar een wettelijk kader rond te scheppen.

Kan er voor jou überhaupt geen leger zijn, er zijn ook acties van peace enforcing, gesteund door de VN, waar men met geweld groter geweld wil stoppen.. kan dat voor jou ook niet.. om aan dergelijke acties mee te doen, moet België toch ook zijn aandeel in de capaciteit kunnen leveren..of niet?

Op zich heeft dat met onze vraag van erkenning van het gewetensbezwaar niets te maken, of dat er een leger moet bestaan of niet dat is niet onze vraag maar dat is een keuze voor het parlement. Wij vragen aan het parlement om het fiscale gewetensbezwaar te erkennen omdat er mensen zijn die absoluut niet wensen mee te doen aan het kwetsen van medemensen.

Maar eigenlijk heeft dat 'fiscale gewetensbezwaar' ook te maken met politieke keuzes, en dus ook politieke implicaties, want eigenlijk zeg je ook, wij willen dat meer geld gaat naar andere vormen van conflictoplossing dan militaire gaat?

Iedereen zegt wij willen vrede, alleen blijft men honderden miljarden investeren in een systeem waar men eigenlijk niet in gelooft of iets dat men eigenlijk niet wil. Men wil vrede maar men blijft wapens maken, onderhoudt legers, men onderdrukt andere volkeren, en eigenlijk wil men dat niet! Gek toch!

Daarom willen wij dat dit gewetensbezwaar erkend wordt en dat een deel van ons belastingsgeld op een vredesbelastingfonds komt. Op deze wijze moet een andere logica kansen krijgen, een logica die de oorzaken van conflicten kan wegnemen. Een logica die vooral preventief wil zijn.

Nu kiest men nog altijd voor de dood, voor geweldoplossingen terwijl men ook resoluut voor het leven en voor geweldloze oplossingen kan kiezen..

Bestaat er al elders in de wereld een dergelijk fonds

Wat betreft een gedeelte van de belastingen voor defensie af te laten leiden naar alternatieven, nee dat niet.....en volgens mij ook nog niet elders in Europa....

Maar in Nederland werkt men wel met varianten waar we naar zouden kunnen kijken, zoals in de landbouw. Daar zijn heffingen om koeien te laten inenten tegen allerlei ziekten, boeren die tegen deze inenting bezwaar maken kunnen het geld (kostprijs van die inenting) steken in alternatieven, die het zelfde effect brengen.

Maar overal in de wereld zijn er wel talloze organisaties actief die het gewetensbezwaar erkend willen krijgen. Deze organisaties hebben zich verenigd in Conscious and Peace-Tax International, CPTI. Zij hebben een kantoor in Leuven. Deze organisatie doet zeer goed werk in de VN in Genève en in New York. CPTI heeft een raadgevende stem in ECOSOC, een hulporganisatie van VN (de Economische Sociale Raad van de VN).

Een van onze mensen vertrekt volgende week naar Genève in het kader van werkzaamheden van de CPTI binnen de ECOSOC.

In het VRAKblad las ik dat dit het VN- decennium van de vrede en de geweldloosheid moet worden (2000-2010)! Dan zijn we niet goed begonnen.

De oorlog in Irak maakt jullie actie toch heel actueel.

Ons dossier blijft zeer actueel maar dat zou het ook zijn zonder deze, overigens zeer betreuwenswaardige en af te keuren oorlog in Irak.

Want de laatste jaren (en ook nu nog) worden er op tal van andere plaatsen oorlogen uitgevochten. Met dat van Irak erbij wordt er onnoemlijk veel leed door oorlogshandelingen veroorzaakt. Dat schijnt bij de politici niet door te dringen als zij beslissingen nemen zoals die genomen werden, leidend tot weer een oorlog met de aanval en bombardementen op Irak.

Deze belangengroepen stellen zich precies geen gewetensvragen, zijn daar niet mee bezig, want wees maar zeker het zijn steeds belangengroepen die achter conflicten zitten.

Daarom is het zo belangrijk om altijd goed voor ogen te houden wie heeft er belang bij deze (of gene) oorlog. In dit geval zijn de belangen duidelijk: olie, wapenindustrie, fanatisme, imperialisme (hegemonie over het Midden-Oosten en de olievoorraden).

Maar staten kunnen dergelijke oorlogen voeren, enkel en alleen omdat burgers, elk van ons dus, daarvoor meebetalen. Als wij daar niet aan meedoen, als wij ons geld aan vredesopbouw besteden dan kunnen

staten of belangengroepen die oorlogen niet voeren.

Kunnen jullie gewicht in de schaal leggen om de andere logica, deze van sociale verdediging, vredesopbouw, geweldloosheid, kansen te geven?

Ja, dat hopen wij toch en we proberen het in ieder geval.

De CPTI en de andere vredesorganisaties ijveren voor een meer rechtvaardige wereld. Oorlog en geld voor wapens betekent een andere keuze dan Vrede en geld voor voedsel, schoon water overal in de wereld, het gaat duidelijk om keuzes.

We moeten gewoon verder werken, met nog mee energie, met nog meer mensen, we moeten ook duidelijk maken dat meer en meer mensen het geweld beu zijn.

Dat meer en meer mensen inzien dat met geweld niks wordt opgelost, integendeel juist, dat door geweld niet alleen dood en destructie oplevert maar dat er ook nog meer problemen bij komen. Spijtig genoeg zijn politici niet krachtig genoeg of durven ze niet echt open staan voort de grote meerderheid van de wereldbevolking en het op een andere manier te doen.

De NGO peace Corps is toch een belangrijke internationale beweging. Is het ook niet de bedoeling is toch om dit Peace Corps via dit de nieuwe financiële middelen sterker te maken?

Ja, de nieuwe middelen kunnen daarvoor aangewend worden.

Het spijtige is natuurlijk dat al die initiatieven zoals bijvoorbeeld peace-brigades en die nieuwe NGO nu afhankelijk zijn van donaties van de individuele burgers. Dat gaat natuurlijk maar om kleine bedragen ad hoc. Belangrijk is dat deze initiatieven meer structureel worden gefinancierd. Via een Vredesfonds is een structurele financiering mogelijk.

Voor militairen zijn er overal scholen, krijgsscholen, academies en weet ik wat niet meer, en deze worden door de overheid gefinancierd. Hier worden mensen geleerd om mensen te doden(). Voor geweldloze conflicthantering daarentegen, voor civiele vredesteams en voor vredesopvoeding zijn bijna geen middelen voorzien.

Hier zijn dan weinig (verhoudingsgewijs gezien) subsidies voor. Moest de overheid daar geld voor vrijmaken dan zou men daar ook meer resultaat van zien.

Vergelijk ook eens hoeveel geld er in de NATO gepompt wordt en hoe veel (zeg maar weinig) in de OVSE!.

Men durft dan ook te vragen: werkt dat wel die alternatieve benadering (daar grapt men dan mee)? Maar ik zeg u natuurlijk kan dat werken, maar dan moet men het wel een kans geven! De kleine projecten die er zijn geweest, ik denk daarbij aan Centraal-Amerika, o.a. in Guatemala en Nicaragua die bewijzen dat het wel degelijk kan werken.

Daar zijn inderdaad vredesactiviteiten (vrijwilligers in peace-brigades) erin geslaagd om mensen (dorpen) effectief te beschermen.

Deze benadering heeft dus wel impact. Zelfs duidelijke impact maar het geeft geen spectaculaire beelden zoals bommen die naar beneden worden gesmeten.

Dat is dus spectaculairder en haalt dus makkelijker de voorpagina's van kranten.

Maar men moet toch wel beseffen dat al het geweld, honderden en duizenden doden veroorzaakt.

Terwijl eigenlijk - het bewijs is er - de mensheid nog altijd bestaat omdat in 90 % van de gevallen conflicten (in het dagelijks leven) op een geweldloze manier worden opgelost!

Het zijn die enkele procenten waarbij geweld gebruikt wordt, waarbij een moord gebeurt, een doodslag plaats vindt, of daar waar er oorlog uitbreekt, dus daar waar het dan niet gelukt is om tot een geweldloze oplossing te komen.

We moeten dus meer aandacht besteden aan die 90 % andere gevallen waar het dus wel gaat om op geweldloze wijze met probleemoplossing bezig te zijn en dat richtinggevend te maken.

Nog een illustratie over de wanverhouding geld naar wapens en noden in de wereld.

Volgens SIPRI (gezaghebbend Zweeds Instituut inzake Oorlog en Vrede, *website van SPRI www.sipri.org*) werd in 2001_ voor 839 miljard dollar besteed aan wapens. Met 1/3 van dit bedrag kan men in al de

basisbehoeften van heel de wereldbevolking voorzien. Dat wil zeggen: huisvesting, voeding, drinkbaar water, onderwijs. Men kan ook de aids preventie campagnes hiermee betalen en de schuldenlast van de Derde Wereldlanden kwijtschelden. (zie 'What the world wants' op www.worldgame.org) Dus met maar een klein deel van het geld van het militaire apparaat kan men al ongelooflijk veel goede, sociale dingen doen in de wereld, die miljoenen mensen zouden helpen.

Als het gerecht nu jou ook in beroep veroordeelt wat riskeer jij dan?

Ik ben mij bewust van het risico dat ik neem door deze principiële houding aan te nemen en het gevecht ook met het gerecht aan te gaan, maar ik voel mij zeker van mijn stuk.

Ik heb dat gewetensbezwaar en ik kan niet met dat geweten mee betalen aan moord en doodslag, ook al hoef ik het niet zelf te doen. Mee betalen aan een militaire defensie wil ik en kan ik niet.. Ik heb er ook voor gekozen om die rechtszaak te starten, ik en niet de overheid. Ik ben ook heel zeker van mijzelf, omdat ook in alle internationale verdagen het geweten(sbezwaar) wordt erkend.

Je bent ook bereid, mocht je in België het in beroep verliezen, om desnoods naar het internationaal gerecht te gaan?

Ja, zeker, zal ik dan hogerop gaan, immers het internationaal verdragsrecht staat boven de nationale wetgeving, alleen helaas past men het internationaal verdrag nog niet consequent toe.

Meer info over het VRAK

VRAK Vredesbelastingen Aktie
Patriottenstraat 27
2600 Berchem
Tel.: 03 281 68 39
Fax.: 03 281 68 79
E-mail vrak@advalvas.be
website: <http://surf.to/vrak>

Alle beetjes helpen.

Als mensen willen steunen om mee te weigeren, of financieel willen steunen, of om vrijwilligerswerk te doen voor VRAK,
dan zijn zij van harte welkom bij het VRAK.

Bedankt voor het interview en veel succes met jullie actie.

Jack van Dijk